

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра политологии

ЯКУБОВСКИЙ

Ольгерд Андреевич

**МЕХАНИЗМЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ БИЗНЕСА И ГРАЖДАНСКОГО
ОБЩЕСТВА С ГОСУДАРСТВЕННЫМИ ОРГАНАМИ В РЕСПУБЛИКЕ
БЕЛАРУСЬ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат философских наук, доцент
С.И.Симановский

Допущена к защите:

«___» _____ 2022 г.

Зав. кафедрой политологии

доктор политических наук, профессор Н.А. Антанович

Минск, 2022

ОГЛАВЛЕНИЕ

ПЕРЕЧЕНЬ СОКРАЩЕНИЙ И ОБОЗНАЧЕНИЙ	3
РЕФЕРАТ.....	4
РЭФЕРАТ	6
SUMMARY	7
ВВЕДЕНИЕ	8
ГЛАВА 1 СУЩНОСТЬ ВЗАИМООТНОШЕНИЙ ГОСУДАРСТВА И БИЗНЕСА	9
1.1 Сущность понятий GR и GR-деятельность	9
1.2 GR как институт представительства интересов в Республике Беларусь ...	15
ГЛАВА 2 БИЗНЕС-СОЮЗЫ И АССОЦИАЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ КАК СУБЪЕКТЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ГОСУДАРСТВА И БИЗНЕСА	21
2.1. Бизнес-союзы и ассоциации в плуралистической и корпоративистской системах	21
2.2 Бизнес-союзы и ассоциации как субъекты взаимодействия с органами государственной власти.	23
ГЛАВА 3. МЕХАНИЗМЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ГОСУДАРСТВА И БИЗНЕСА.	27
3.1 Понятие механизмов взаимодействия государства и гражданского общества	27
3.2 Государственно-частное партнерство (ГЧП) как механизм взаимодействия государства и бизнеса в формировании объектов инфраструктуры	29
3.3 Общественно-консультативный советы как нормотворческий механизм реализации взаимоотношений государства и бизнеса	34
3.4 Механизм Оценки регулирующего воздействия	39
3.5 Этапы GR-деятельности	41
ГЛАВА 4 МЕХАНИЗМЫ НАДНАЦИОНАЛЬНОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ГОСУДАРСТВА И БИЗНЕСА	45
4.1 Предпосылки формирования наднационального пространства в Республике Беларусь	45
4.2 Наднациональный GR в рамках ЕАЭС	46
4.3 Наднациональный GR в рамках Союзного государства	50
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	55
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ:	60

ПЕРЕЧЕНЬ СОКРАЩЕНИЙ И ОБОЗНАЧЕНИЙ

GR – Government relations;

PA – Public affairs;

PR – Public relations;

АЕБ – Ассоциация Европейского Бизнеса;

АПБ – Ассоциация Польского Бизнеса;

БАМАП – Белорусская Ассоциация Международных Автомобильных Перевозчиков;

БелАПП – Республикаанская Ассоциация Предприятий Промышленности БелАПП;

ГЧП – Государственно-частное партнерство;

ЕАЭС – Евразийский экономический союз;

ЕврАЗЭС – Евразийское экономическое сообщество;

ЕС – Европейский Союз;

ЕЭК – Евразийская экономическая комиссия;

ЛПР – лица, принимающие решения;

МЭКС – межведомственный экспертно-координационный совет по туризму при Совете Министров Республики Беларусь;

НГО – негосударственная организация;

НКО – некоммерческая организация;

НПА – нормативный правовой акт;

ОГВ – органы государственной власти;

ОКС – общественно консультативный совет;

ОРВ – оценка регулирующего воздействия;

ОС – общественные советы;

ПС – Парламентское Собрание;

РОГУ – Республиканский орган государственного управления;

СГРБ – Союзное Государство России и Беларуси;

СНГ – Содружество Независимых Государств;

ТНК – транснациональная корпорация;

ЭКС – экспертно-координационные советы;

ЭП – экономическая политология.

РЕФЕРАТ

Объем работы: 65 с., 3 табл., 70 источников.

Ключевые слова: Government relations (GR), организация отношений с органами государственной власти и GR-деятельность, бизнес, лоббизм, гражданское общество, наднациональный GR, общественно-консультативные советы, органы государственной власти, представительство интересов, государственно-частное партнерство.

Объект исследования: организация отношений с органами государственной власти (GR деятельность).

Предмет исследования – понятие и механизмы организации взаимодействия органов государственного управления с гражданским обществом и бизнес-структурами (GR деятельности).

Цель работы: выявление сущности, механизмов реализации и нормативного правового регулирования организации отношений бизнес-организаций и гражданского общества с органами государственной власти.

Методология исследования: использованы общенакальные и частнонаучные методы. На основе формально-политического метода даны общее определение и классификация понятий, исследовались их признаки. Сравнительный метод использовался для выявления закономерностей реализации взаимоотношений негосударственных организаций с властными структурами. Политико-правовой анализ позволил выявить практические результаты регулирующего воздействия нормативных правовых актов на организацию отношений бизнеса и гражданского общества с органами государственной власти.

В процессе исследования изучались научные разработки следующих авторов: Л.С. Сморгунов, Л.В. Слутская, А.Д. Богатуров, О.А. Морозов, Г.И. Грибанова, И.В. Сидорская, И.Е. Минтусов, О.Г. Филатовой, Н.А. Антанович, Н.А. Беляев, Р.Н. Костицын, П.Л. Соловьев и других. Оценивалось состояние организации взаимодействия государства и бизнеса в Республике Беларусь.

Научная новизна исследования: в процессе исследования сформулированы сходства и различия Government relations со смежными понятиями экономическая политология, Public affairs, Public relations, лоббизм. Даны авторская структура гражданского общества.

Сформулировано авторское определение механизмов организации взаимодействия с органами государственной власти, применяемых в Республике Беларусь. Изучены структура и деятельность, вопросы GR-деятельности, нормативное регулирование наднациональных властных институтов. Сделан вывод о необходимости развития Government relations в целях улучшения делового климата, упрочнения международного

сотрудничества, совершенствования законодательства, привлечения иностранных инвестиций.

Результаты исследования следует применить в практике реализации государственной политики в бизнес сфере, для повышения эффективности данного взаимодействия.

РЭФЕРАТ

Аб'ём працы: 65 с., 3 табл., 70 крыніц.

Ключавыя слова: Government relations (GR), арганізацыя адносінаў з органамі дзяржаўной улады і GR-дзейнасць, бізнес, лабізм, грамадзянская супольнасць, транснацыянальны GR, грамадска-кансультатыўныя саветы, прадстаўніцтва інтэрэсаў.

Аб'ект даследавання: арганізацыя адносінаў з органамі дзяржаўной улады (GR дзейнасць).

Прадмет даследавання— паняцце і механізмы арганізацыі адносін з органамі дзяржаўной улады, якія забяспечваюць узаемадзеянне дзяржаўных інстытутаў і бізнес-арганізацый (GR дзейнасці).

Мэта працы: выяўленне сутнасці, механізмаў рэалізацыі і нарматыўна-прававога рэгулювання арганізацыі адносін бизнес-структур и грамадзянскай супольнасці з органамі дзяржаўной улады.

Метадалогія даследавання: выкарыстаны агульнанавуковыя і частнонаучные метады. На аснове фармальна-палітычнага метаду дадзены агульнае вызначэнне і класіфікацыя паняццяў, даследаваліся іх прыкметы. Параўнальны метад выкарыстоўваўся для выяўлення заканамернасцяў рэалізацыі ўзаемадносін недзяржаўных арганізацый з уладнымі структурамі. Палітыка-прававы анализ дазволіў выявіць практычныя вынікі рэгулюючага ўздзеяння нарматыўных прававых актаў на арганізацыю адносін бізнесу і грамадзянскай супольнасці з органамі дзяржаўной улады.

У працэсе даследавання вывучаўся навуковыя распрацоўкі наступных аўтараў: Л.С. Смаргуноў, Л.В. Слуцкая А.Д. Богатуров, О.А. Маразоў, Г.І. Грыбанава, І.В. Сідорская, І.Я. Мінусаў, В.Г. Філатава, Н.А. Антановіч, Н.А. Бяляеў, Р.Н. Касціцын, П.Л. Салаўёў і іншых. Вывучалася замежнае рэгулюванне GR дзейнасці і лабізму. Ацэньвалася стан арганізацыі ўзаемадзеяння дзяржавы і бізнесу ў Рэспубліцы Беларусь.

Навуковая навізна даследавання: у працэсе даследавання сформулявана вызначэнне Government relations, прааналізаваны падабенства і адрозненні з сумежнымі паняццямі экпнамічная паліталогія, Public affairs, Public relations, лабізм. Дадзена аўтарская структура грамадзянскай супольнасці.

Сформулявана аўтарскае вызначэнне механізмаў арганізацыі ўзаемадзеяння з органамі дзяржаўной улады, якія ўжываюцца ў Рэспубліцы Беларусь. Вывучаны структура і дзейнасць, пытанні GR-дзейнасці, нарматыўнае рэгулюванне наднацыянальных уладных інстытутаў. Зроблены вывад аб неабходнасці развіцця Government relations ў мэтах паляпшэння дзелавога клімату, ўмацавання міжнароднага супрацоўніцтва, удасканалення заканадаўства, прыцягнення замежных інвестыцый.

Вынікі даследавання варта ўжыць у практыцы рэалізацыі дзяржаўной палітыкі ў бізнес сферы, для павышэння эфектыўнасці дадзенага ўзаемадзеяння.

SUMMARY

Scope of the paper: 65 pages, 3 tabs., 70 sources.

Keywords: Government relations (GR), organization of relations with state authorities and GR-activity, business, lobbyism, civil sector, transnational GR, GR mechanisms, public advisory councils, representation of interests.

Object of study: organization of relations with public authorities (GR activity).

The subject of the study is the concept and mechanisms of organizing relations with public authorities, ensuring the interaction of state institutions and business organizations (GR activities).

Objective: identification of the essence, mechanisms of implementation and regulatory legal regulation of the organization of relations between business organizations and civil society with public authorities.

Research methodology: general scientific and private scientific methods were used. On the basis of the formal-political method, a general definition and classification of concepts are given, their signs are investigated. The comparative method was used to identify patterns in the implementation of relations between non-governmental organizations and government structures. The political and legal analysis revealed the practical results of the regulatory impact of regulatory legal acts on the organization of relations between business and civil society with public authorities.

In the process of research, the scientific developments of the following authors were studied: L.S. Smorgunov, L.W. Slutskaya, A.D. Bogaturov, O.A. Morozov, G.I. Gribanova, I.E. Mintusov, O.G. Filatova, N.A. Antanovich, N.A. Belyaev, R.N. Kostitsyn, P.L. Soloviev and others. The foreign regulation of GR activity and lobbyism was studied. The state of organization of interaction between the state and business in the Republic of Belarus was assessed.

Scientific novelty of the research: in the process of research, a definition of Government relations activity is formulated, the similarities and differences with related concepts of economic political science, Public affairs, Public relations, lobbyism are analyzed. The author's structure of civil society is given.

The author's definition of the mechanisms of organization of interaction with public authorities used in the Republic of Belarus is formulated. The structure and activity, issues of GR-activity, regulatory regulation of supranational power institutions are studied. The conclusion is made about the need to develop Government relations in order to improve the business climate, strengthen international cooperation, improve legislation, and attract foreign investment.

The results of the study can be applied in the practice of implementing state policy in the business sphere, for increasing the effectiveness of this interaction.